

Hofors Kommun

Granskning av bokslut och
årsredovisning 2010-12-31

KPMG AB
2011-04-20
Antal sidor: 15

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Syfte	2
3.	Avgränsning	2
4.	Revisionskriterier	2
5.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
6.	Metod	3
7.	Årsredovisningen	3
7.1	Allmän bedömning	3
7.2	Tillämpning av rekommendationer från Rådet för kommunal Redovisning, RKR	4
7.3	Kommunens förvaltningsberättelse	4
7.4	Balanskravet	4
8.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
8.1	Bakgrund	5
8.2	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det verksamhetsmässiga perspektivet	5
8.3	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det finansiella perspektivet	6
9.	Resultaträkning	7
9.1	Nyckeltal kommunens resultaträkning	7
9.2	Nyckeltal koncernens resultaträkning	8
9.3	Resultatanalys och budgetavvikelser	8
9.4	Utfall på nämndsnivå	9
9.4.1	Beskrivning av budgetavvikelser	9
9.5	Avskrivningar	10
9.5.1	Avvikelser jämfört med prognosen i delårsbokslutet	10
9.6	Skatteintäkter och bidrag	10
10.	Balansräkning	10
10.1	Nyckeltal kommunens balansräkning	10
10.2	Nyckeltal koncernens balansräkning	11

10.3	Anläggningstillgångar	11
10.4	Finansiella anläggningstillgångar	12
10.5	Likvida medel	12
10.6	Låneskulder	12
11.	Kassaflödesanalys	13
12.	Investeringsredovisning	13
13.	Särredovisning VA-verksamheten	13
14.	Sammanställd redovisning	13
15.	Uppföljning av synpunkter i 2009 års bokslutsrapport	14

1. Sammanfattning

Vi har av Hofors kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisning och bokslut per 2010-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2010.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen. Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Kommunen avviker i efterlevnaden av vissa rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR. De av oss noterade avvikelserna kommenteras i rapporten.

Vi instämmer i den beskrivning som kommunen ger i årsredovisningens förvaltningsberättelse där det framgår att kommunen har större kostnader för sin verksamhet än de resurser som står till förfogande. Budget för 2011 och plan för 2012 har ett resultat som innebär att kommunen inte bedöms uppnå det finansiella resultatmålet (ett överskott på c:a 5,0 mkr) för god ekonomisk hushållning dessa år. Kommunen står inför en fortsatt anpassning av verksamheterna till de minskade resurserna.

Våra väsentligaste slutsatser i övrigt kan sammanfattas enligt följande:

- Det finansiella målet om att resultatet över en planeringsperiod om 6 år ska vara 1,5 % av den samlade omsättningen uppnås ej.
- Kommunen bör komplettera med fler finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning och även inkludera koncernperspektivet.
- Av kommunens nio verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning har 2 mål ej följts upp och 4 mål bedöms ha nåtts med svårighet.
- Vi föreslår att uppföljningen av verksamhetsmålen kompletteras med en beskrivning av vilka åtgärder som planeras för att uppnå samtliga mål.
- Då kommunen bedriver en omfattande verksamhet i koncernbolagen bör även verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning i ett koncernperspektiv fastställas.
- Kommunens externa kostnader har jämfört med 2009 ökat med 48,2 mkr eller 8,5 %, att jämföra med skatteintäkter och generella stadsbidrag som ökat med 12,5 mkr eller 2,7 %.
- Kommunen redovisar ett underskott för år 2010 på 0,9 mkr. Detta är en negativ avvikelse jämfört mot budget på 6,0 mkr.

- Nämnderna redovisar en avvikelse jämfört mot budget på 12,6 mkr (2,6 %). Driftskostnaderna för nämnderna har ökat med 24,3 mkr (5,2 %) jämfört med 2009.
- Den största negativa avvikelsen mot budget redovisar Socialnämnden, 9,5 mkr och förklaras av framförallt av högre kostnader för försörjningsstöd och personliga assistenter.
- Kommunens soliditet har förbättrats jämfört med 2009, från 1,2 % till 2,4 %.
- Kommunens likviditet har försämrats jämfört med 2009 (från 95,8 % till 79,6 %).
- Kommunen bör upprätta en specifikation på när aktieägartillskott lämnats, vilken typ av tillskott som avses, samt se till att avtal finns upprättade.
- Årets kassaflöde uppgår för kommunen till -51,0 mkr och för koncernen till -55,3 mkr.
- Kommunens VA verksamhet har för åren 2009 och 2010 redovisat ett underskott. Kommunen bör tillsammans med Hofors Vatten AB upprätta en plan för att komma till rätta med den obalans som råder mellan intäkter och kostnader.
- Under punkt 15 har vi gjort en uppföljning av noteringar i tidigare års revisionsrapporter. Av denna framgår att vissa punkter återstår att åtgärda.

2. Syfte

Granskningen har syftat till att pröva om årsredovisningen ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet av verksamheten och dess finansiering samt att analysera och belysa kommunens ekonomiska situation. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

3. Avgränsning

Granskningen har omfattat årsredovisningen för år 2010.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade).

I vår granskning av årsredovisningen ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingringar.

Frågeställningar i samband med granskningen har löpande stämts av med ekonomerna på kommunen.

4. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi kommer vidare att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

5. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är saklighetskontrollerad av Elsa Andréasson.

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument så som bokslutsdokumentation inklusive årsredovisningen.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovsvis granskat specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

7. Årsredovisningen

7.1 Allmän bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Verksamheten beskrivs i årsredovisningens inledande text, förvaltningsberättelsen och styrelser och nämnders verksamhetsberättelser.

7.2 Tillämpning av rekommendationer från Rådet för kommunal Redovisning, RKR

I samband med vår granskning har vi översiktligt bedömt hur väl kommunen efterlever rekommendationer från RKR varvid våra noteringar stämts av med kommunens ekonomer. I årsredovisningen för 2010 har anpassningar skett till rekommendationen för sammanställd redovisning.

Kommentar: I samband med denna genomgång noterar vi avvikelser från några rekommendationer. Framförallt avser detta leasingrekommendationen, upplysningskrav i den sammanställda redovisningen samt upplysningar om pensionsredovisningen. Vi föreslår att kommunen under 2011 gör en systematisk genomgång av samtliga rekommendationer. Eventuella avvikelser skall anges under redovisningsprinciper i årsredovisningen.

7.3 Kommunens förvaltningsberättelse

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Det är bra att förvaltningsberättelsen beskriver den framtida utvecklingen samt redovisar en känslighetsanalys för väsentliga poster som till exempel förändring i löner, förändring i skatteunderlaget och invånarantalet.

Kommentar: Vi föreslår att förvaltningsberättelsen i framtiden på ett tydligare sätt lyfter fram koncernperspektivet då stor verksamhet bedrivs i de kommunala bolagen och de kommunala uppdragsföretagen. Detta kan till exempel avse att följa upp specifika nyckeltal för koncernen, beskriva den verksamhet som bedrivs via uppdragsföretag samt att även ta med koncernföretagen i den känslighetsanalys som presenteras.

7.4 Balanskravet

I KL finns de fr. o m år 2000 gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi. I förvaltningsberättelsen finns en balanskravsutredning i tabellform. Av denna framgår det att Hofors kommun inte har några underskott att täcka från tidigare år samt att utredningen inte innehåller några justeringsposter.

Kommentar: Vi bedömer att balanskravsutredningen i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild. Årets underskott på 0,9 mkr skall regleras inom tre år.

8. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

Förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts (lag om kommunal redovisning 4 kap 4 o 5 §§). De mål som skall följas upp är de av kommunfullmäktige i årsbudgeten fastställda finansiella målen samt målet och riktlinjer för verksamheten.

8.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

8.2 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det verksamhetsmässiga perspektivet

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv skall upprättas. Dessa mål skall följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport. För 2010 har Hofors kommun fastställt 10 strategiska mål samt c:a 100 effektmål. I årsredovisningens förvaltningsberättelse sker en uppföljning av de strategiska mål som kommunfullmäktige beslutat om. Denna uppföljning innehåller en beskrivning om målet uppnåtts samt en bedömning. Respektive nämnd gör en uppföljning och bedömning av samtliga effektmål i verksamhetsberättelserna.

I denna tabell gör vi en sammanfattning av kommunens uppföljning av de strategiska målen. Det finansiella målet följer vi upp under särskild rubrik.

Strategiskt mål	Kommunens bedömning och kommentar
Företagsklimatet i kommunen ska vara sådant att antalet arbetstillfällen bibehålls.	Trots alla goda insatser i kommunens olika verksamheter så kan vi konstatera att även om vi har fått 35 nya företag under året, så har dessvärre 59 andra företag upphört med sin verksamhet. Detta torde ha påverkat antalet arbetstillfällen negativt. Svårighet att nå målet.
Attraktionen för och tryggheten i Hofors kommun ska öka så att flyttningsnetto år 2016 är positivt.	Fortfarande återstår några år innan det strategiska målet ska vara uppnått, men eftersom det s.k. flyttningsnettot har försämrats under 2010 så är bedömningen att det kommer att bli svårt att uppnå målet. Svårighet att nå målet.
Innan 2016 ska kommunen ha blivit nominerad till Årets ungdomskommun.	Ännu har vi inte kommit så långt att vi varit i närheten av en nominering. Dock har kommunen under 2010 fattat beslut om att starta en ny verksamhet - "Entré Ungdom", som troligen kommer att innebära ett stort steg i rätt riktning. Svårighet att nå målet.
Målstyrningsprocessen ska senast 2012 vara fullt ut prövad och utvärderad.	Organisationen arbetar hårt för att ständigt förbättra processerna. Klarar målet.

Andelen nöjda medarbetare ska alla år vara minst 2 enheter högre än jämförelsekommunerna som ingår i nöjd medarbetar index.	Någon mätning har inte genomförts under 2010 utan skall genomföras 2011.
Kommunens ohälsotal skall vara bland de 35 kommuner som har de lägsta ohälsotalen år 2016.	Ohälsotal relativt andra kommuner kommer att bli känt under våren 2011 . I nuläget vet vi att vi ligger som delad trea i länet i och med att kommunens samlade ohälsotal sjunkit ytterligare till 4,7 % (målet är 5,5 %).
Genom utförande, samverkan och påverkan tillgodose funktionell infrastruktur sett över tiden.	Antalet resor med kollektiva bussresor är i nivå med föregående år. Kan till och med ha ökat något, eftersom det varit vissa problem med registreringarna. Det som drar ner möjligheterna att nå målet är det bristande gatu- och vägunderhållet. Svårighet att nå målet.
Hofors kommun ska klara miljö kvalitetsnormerna till 2016.	Kommunen gör bedömningen att EU:s miljö kvalitetsnormer kommer att kunna uppfyllas. Klarar målet.
Verksamheten ska kännetecknas av hushållning med de icke förnybara resurserna	Hittills genomförda insatser följer den planering som gjorts. Klarar målet.

Kommentar: Det är positivt att kommunen gör en samlad bedömning i inledningen av årsredovisningen. I detta avseende har förbättringar skett jämfört med våra synpunkter i samband med granskningen av delårsbokslutet. Vi föreslår att uppföljningen kompletteras med en beskrivning av vilka åtgärder som planeras för att uppnå samtliga mål. Då kommunen bedriver en omfattande verksamhet i koncernbolagen bör även verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning i ett koncernperspektiv fastställas.

8.3 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det finansiella perspektivet

Enligt lag skall kommuner formulera finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen syftar till att säkerställa den långsiktiga ekonomiska utvecklingen samt ge kommunen ekonomisk handlingsfrihet och möjlighet till utveckling.

För 2010 har Hofors kommun fastställt ett finansiellt mål.

<u>Finansiellt mål</u>	<u>Kommentar</u>
Över en planeringsperiod om 6 år ska kommunens resultat vara 1,5 % av den samlade omsättningen.	För 2010 uppgår kommunens resultat till -0,9 mkr. Målet uppnås ej för 2010. I samband med delårsbokslutet 2010-06-30 beräknades till resultatet 7,9 mkr.

Kommentar: Kommunen bör komplettera med fler finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta kan till exempel avse likviditet, kassaflöde, självfinansiering av investeringar och soliditet. De finansiella nyckeltalen bör även omfatta kommunkoncernen då en väsentlig del av verksamheten bedrivs av koncernföretag.

9. Resultaträkning

Totala externa kostnader i kommunens driftsredovisning (not 2 i årsredovisningen) uppgår till 617,1 mkr jämfört med 568,9 mkr för år 2009. Detta är en ökning med 48,2 mkr eller 8,5 %, att jämföra med skatteintäkter och generella statsbidrag som ökar med 12,5 mkr eller 2,7 % jämfört med 2009. Kommunens finansnetto på 6,5 mkr (fg år 11,0 mkr) bidrar till finansieringen av verksamhetens kostnader. Under 2010 erhöll kommunen 9,6 mkr i tillfälligt konjunkturstöd. En stor del av kommunens verksamhet bedrivs i koncernbolagen. Av kommunkoncernens externa intäkter (exkl. skatteintäkter) härrör 148,2 mkr (54 %) från verksamheter utanför kommunen. Av kommunkoncernens externa kostnader härrör 99,3 mkr (14 %) från verksamheter utanför kommunen.

9.1 Nyckeltal kommunens resultaträkning

I nedanstående tabell redovisas utfallet 2010 jämfört med budget samt de senaste tre åren. Som framgår av sammanställningen har kommunens nettokostnader ökat med 5,2 % jämfört med 2009

<i>Nyckeltal resultaträkning (belopp i mkr)</i>	<i>Budget 2010</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Verksamhetens nettokostnader	-477,6	-490,2	-465,6	-468,9	-444,6
Förändring i %		5,2	-0,7	5,5	
Skatteintäkter och statsbidrag	474,9	482,8	470,3	454,9	439,1
Förändring i %		2,6	3,4	3,6	0
Finansnetto	7,8	6,5	11,0	10,0	7,1
Årets resultat	5,1	-0,9	15,7	-4,0	1,6
Nettokostnader och finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag,	98,9	100,2	96,7	100,9	99,6
Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag	1,1	-0,2	3,3	-0,9	0,4

9.2 Nyckeltal koncernens resultaträkning

Belopp i mkr	2010	2009	2008	2007
Resultat före extraordinära poster och skatt	-1,3	17,9	-0,8	8,0
Nettokostnader i relation till skatteintäkter och bidrag, %	100,3%	96,2%	100,2%	98,2%

Kommentar: Nyckeltalen för Hofors kommuns koncern är viktiga att följa då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

9.3 Resultatanalys och budgetavvikelser

Kommunen redovisar ett underskott för år 2010 på 0,9 mkr. Detta är en negativ avvikelse jämfört mot budget på 6,0 mkr. Jämfört med den prognos på 7,9 mkr som presenterades i delårsrapporten per juni är det en negativ avvikelse på 8,8 mkr.

Under 2010 har principen för att redovisa semesterlöneskulden förändrats. Detta har inneburit att den ingående semesterlöneskulden, 19,9 mkr samt årets förändring, 2,0 mkr, totalt 21,9 mkr har kostnadsförts direkt mot nämnderna. Någon motsvarande budget för den ändrade princip fanns ej för 2010. Tidigare har semesterlöneskuldens förändring redovisats på de så kallade gemensamma kostnaderna och intäkterna. I resultatanalysen nedan redovisas avvikelser exklusive semesterlöneskuldens påverkan. Avskrivningar ingår i nämndernas driftsredovisning nedan och uppvisar en budgetavvikelse på 1,5 mkr för 2010.

Större budgetavvikelser beskrivs och kommenteras i nedanstående tabell. (belopp i mkr)

Nämndernas driftsredovisning (specificeras i tabell nedan)	-11,0
Gemensamma kostnader och intäkter	-1,6
Skatteintäkter	6,3
Generella bidrag	1,6
Finansiella intäkter	-0,1
Finansiella kostnader	-1,2
Summa avvikelse mot budget	6,0

9.4 Utfall på nämndsnivå

Sammanställningen i nedanstående tabell beskriver nämndernas redovisade utfall 2010 jämfört med budget samt utfallet för åren 2009 och 2008.

(belopp i mkr)	Driftsredovisning 2010 för nämnderna					
	Utfall 2010	Budget 2010	Avvikelse	Avvikelse exkl sem lön	Utfall 2009	Utfall 2008
Kommunfullm. mfl	-2,4	-2,3	-0,1	0,0	-2,3	-2,1
KS	-49,6	-48,2	-1,4	1,2	-41,1	-66,4
MBN	-8,9	-8,8	-0,1	0,0	-9,7	-10,5
BUN	-232,5	-221,4	-11,1	-2,7	-223,2	-218,8
SN	-211,1	-191,2	-19,9	-9,5	-190,4	-180,2
Gemensamt	14,3	-5,7	20,0	-1,6	0,8	9,1
Summa	-490,2	-477,6	-12,6	-12,6	-465,9	-468,9

Avvikelsen jämfört mot budget uppgår till 12,6 mkr (2,6 %). Driftskostnaderna har ökat med 24,3 mkr (5,2 %) jämfört med 2009.

9.4.1 Beskrivning av budgetavvikelser

I årsredovisningen lämnas i förvaltningsberättelsen en sammanfattande beskrivning över nämndernas budgetavvikelser. I nämndernas verksamhetsberättelser lämnas en mer detaljerad beskrivning över det ekonomiska utfallet jämfört med budget. Av dessa beskrivningar framgår sammanfattningsvis följande.

Kommunstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse med 1,2 mkr och förklaras framförallt att den planerade försäljningen av den av Hoforshus AB ägda Bergsmannen ej genomförts under året. Med anledning av detta har kommunen ej behövt lämna bidrag för täckande av beräknad förlust. Gemensam administration uppvisar en negativ avvikelse på 2,8 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 2,7 mkr och förklaras framförallt av underskott i förskoleverksamheten beroende på att en akutavdelning öppnades. Inom grundskolan noteras negativa avvikelser för vikarier.

Socialnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 9,5 mkr och förklaras av framförallt av högre kostnader för försörjningsstöd och personliga assistenter.

Gemensamma kostnader uppvisar en negativ avvikelse mot budget på netto 1,6 mkr. Inom denna post noteras en negativ avvikelse för pensioner, 4,0 mkr samt positiva avvikelser för arbetsgivaravgifter och interna kapitalkostnader.

9.5 Avskrivningar

Avskrivningar redovisas med faktiskt utfall på respektive nämnd med totalt 7,7 mkr vilket är en positiv avvikelse mot budget på 1,5 mkr. Avvikelsen förklaras framförallt av att föregående och årets investeringar varit lägre än budget. För koncernen uppgår avskrivningarna till 38,2 mkr.

9.5.1 Avvikelser jämfört med prognosen i delårsbokslutet

I samband med delårsbokslutet 30 juni 2010 beräknade kommunen ett resultat för helåret 2010 på 7,9 mkr. Då utfallet för 2010 blev ett underskott på 0,9 mkr avvek denna prognos med totalt 8,8 mkr. Av kommunens analys framgår det att denna avvikelse framförallt förklaras av att det fattades beslut under hösten om avtalspension, att ombyggnad av Faluvägen 2 skett samt att kommunen gör en nedskrivning på det aktieägartillskott som lämnades till Hofors Vatten AB 2009.

9.6 Skatteintäkter och bidrag

Skatteintäkter har för 2010 beräknats efter Sveriges Kommuners och Landstings decemberprognos vilket är i enlighet med Rådet för Kommunal Redovisning rekommendation 4:2. Prognosen för 2010 års skatteintäkter innebär en positiv slutavräkning på 4,5 mkr. Jämfört med budget uppvisar skatteintäkter och bidrag en positiv avvikelse på 7,9 mkr.

10. Balansräkning

I samband med vår granskning av bokslut och årsredovisning har vi granskat underlag i form av specifikationer och beräkningar till de olika balansposterna. Vi bedömer bokslutet som väl periodiserat och dokumenterat. I årsredovisningen är koncernens balansräkning uppställd jämte kommunens för första gången vilket är i enlighet med gällande rekommendation.

Av kommunkoncernens balansomslutning på totalt 837,7 mkr ligger 450,0 mkr (54 %) utanför kommunen, föregående år var detta 453,6 mkr (53 %).

10.1 Nyckeltal kommunens balansräkning

<i>Nyckeltal balansräkning</i> <i>(belopp i mkr)</i>	2010	2009	2008	2007
Balansomslutning	387,7	404,4	382,4	391,0
Eget kapital inkl ansvarsförbindelse	9,4	5,0	-8,6	-12,6
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	2,4 %	1,2 %	-2,2 %	-3,2 %
Omsättningstillgångar	86,7	104,6	85,8	84,6
Kortfristiga skulder	108,9	109,2	89,9	97,3
Balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder)	79,6 %	95,8 %	95,4 %	86,9 %
Periodens resultat	-0,9	15,7	-4,0	1,6

Soliditeten har förbättrats jämfört med 2009 vilket framförallt förklaras av att den totala balansomslutningen minskat med 16,7 mkr.

Kommunens likviditet har försämrats jämfört med 2009 (från 95,8 % till 79,6 %) och förklaras framförallt av att kommunens låneskuld på 20,0 mkr har amorterats av samt att investeringarna överstiger årets amorteringar med 17,7 mkr. Av kommunens balansbudget för 2010 framgår att likviditeten budgeterades till c:a 100 % då ingen extra amortering av låneskulden planerades enligt budgeten. Kommunens kassaflöde har varit negativt och uppgår till -51 mkr.

10.2 Nyckeltal koncernens balansräkning

<i>Nyckeltal balansräkning</i> <i>(belopp i mkr)</i>	2010	2009	2008	2007
Balansomslutning	837,7	858,0	827,8	843,6
Eget kapital inkl pensionsskuld	51,8	49,0	42,6	42,4
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	6,2 %	5,7 %	5,1 %	5,0 %
Omsättningstillgångar	102,2	154,7	130,8	115,8
Kortfristiga skulder	135,2	170,1	151,2	114,9
Balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder)	75,6 %	90,9 %	86,5 %	100,8 %
Periodens resultat (före skatt)	-1,3	17,9	-0,8	8,0

Kommentar: Kommunen bör fastställa finansiella mål som omfattar likviditeten och kassaflödet både för kommunen och för koncernen. Ett måltal för likviditet som ofta används är 100 % för att ha en kortsiktig god betalningsberedskap.

10.3 Anläggningstillgångar

Under 2010 har kommunen övergått till ett nytt anläggningsregister. I samband med detta har kommunen gjort en genomgång av inventarier varvid ett flertal äldre utrangerade anskaffningar har tagits bort i redovisning och anläggningsregister. Totalt har inventarier med ett anskaffningsvärde på 32,1 mkr utrangerats. Då dessa har varit helt avskrivna har detta ej haft någon resultateffekt. I bokslutsdokumentationen finns detta specificerat.

I samband med vår översiktliga granskning av årets investeringar noterar vi att den största enskilda investeringen avser centrumförnyelse, södra parkering, totalt 7,6 mkr. Vi noterar att dessa investeringar delvis finansieras och drivs tillsammans med en samfällighet. Denna samfällighet har enligt uppgift att sköta drift och underhåll av investeringarna i framtiden. Kommunen är delägare i samfälligheten och har representanter i styrelsen.

Kommentar: Enligt vår bedömning är den stora beloppsmässiga utrangeringen föranledd av att kommunen tidigare år ej genomfört inventering av inventarier i anläggningsregistret. Kommunen bör införa en rutin där samtliga inventarier och övrig stöldbegärlig egendom inventeras med syfte att fånga upp eventuella utrangeringar och försäljningar.

10.4 Finansiella anläggningstillgångar

Av balansräkningen framgår det av kommunen har totalt 204,1 mkr i finansiella anläggningstillgångar. Dessa fördelas på följande sätt:

Andelar:

DTU i Hofors AB	74,8 mkr
Hofors Energi AB	1,7 mkr
Övriga andelar	1,7 mkr

Långfristiga fordringar:

Hofors Elverk AB	21,5 mkr
Hoforshus AB	42,5 mkr
Hoforsvatten AB	59,0 mkr
Övriga	2,9 mkr

**Summa finansiella
anläggningstillgångar** **204,1 mkr**

Total fordran på Hoforshus AB uppgår till 62,5 mkr, 20 mkr redovisas som kortfristig då den enligt planerna kommer att amorteras till kommunen under 2011.

Av DTU koncernens årsredovisning framgår att erhållna aktieägartillskott uppgår till 217,3 mkr. Vi har inte kunnat finna att kommunen gjort fullständig avstämning på när och med hur mycket tillskotten är lämnade. Delar av de lämnade tillskotten ingår i redovisade värde på andelarna i DTU i Hofors AB (varav 62,4 mkr lämnades som aktieägartillskott i samband med den omstrukturering som skedde under 2009).

Kommentar: Kommunen bör upprätta en specifikation på när aktieägartillskott lämnats, vilken typ av tillskott som avses, samt se till att avtal finns upprättade.

10.5 Likvida medel

Kommunens likvida medel uppgår till 16,6 mkr (fg år 50,5 mkr). Detta avser endast kommunens andel av koncernens likvida medel.

Kommentar: Då det inom koncernen finns ett så kallad koncernkonto borde kommunen redovisa hela behållningen på detta konto som likvida medel och respektive koncernbolags andel som fordran eller skuld. Med nuvarande redovisning ger balansräkningen inte en rättvisande bild av kommunens likvida medel. Dock är det bra att detta omnämns i noten till kassa och bank (not 17).

10.6 Låneskulder

Under 2010 gjorde kommunen en extra amortering på 20 mkr vilket innebär att kommunen inte har kvar några låneskulder. Samtliga koncernens låneskulder på totalt 355,1 mkr redovisas av koncernbolagen. Koncernens låneskuld har ökat med 12,9 mkr jämfört med 2009.

11. Kassaflödesanalys

I årsredovisningen redovisar kommunen och kommunkoncernen en kassaflödesanalys för att beskriva årets förändring av likvida medel. Uppställningen följer RKR:s rekommendation. Årets kassaflöde uppgår för kommunen till -51,0 mkr och för koncernen till -55,3 mkr. De stora negativa kassaflödena förklaras framförallt av att kommunen amorterat ett lån på 20 mkr, att årets investeringar överstiger årets avskrivningar.

12. Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 25,4 mkr mot budget 32,6 mkr vilket är en avvikelse på 7,2 mkr. Årsredovisningen innehåller en redovisning över årets större investeringar.

Kommentar: Vi föreslår att investeringsredovisningen i årsredovisningen kompletteras med en beskrivning av utfall jämfört med budget över hela projekttiden samt vad som överförs till kommande år. Noten för pågående investeringar bör kommande år kompletteras med en beskrivning av vad som avslutats och påbörjats under året.

13. Särredovisning VA-verksamheten

Särredovisningen av kommunens VA-verksamhet sker av Hofors Vatten AB. Under 2010 redovisade bolaget ett underskott på 1,4 mkr. Underskottet har täckts upp genom att kommunen sänkt räntekostnaderna till en nivå där bolaget redovisar ett noll resultat. För 2009 var underskottet i bolaget 2,7 mkr vilket täcktes med ett aktieägartillskott.

Kommentar: Med anledning av att VA verksamheten bedrivits med underskott under både 2009 och 2010 kan vi konstatera att verksamhetens kostnader varit för höga i förhållande till de avgifter som tas ut. Kommunen bör tillsammans med bolaget upprätta en plan för att komma till rätta med denna obalans. Kommunens årsredovisning bör innehålla ett avsnitt där VA verksamhetens ekonomiska resultat och ställning redovisas och kommenteras.

14. Sammanställd redovisning

I den kommunala redovisningslagens 8 kap stadgas om sammanställd redovisning, dels i form av gemensam förvaltningsberättelse (1 §), dels i form av sammanställda resultat- och balansräkningar (2§). Syftet är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Vår granskning avseende den sammanställda redovisningen har för 2010 omfattat att översiktligt granska att koncernens egna kapital redovisas på ett riktigt sätt, att kommunen tillämpar den nya rekommendationen RKR 8.2.

Årsredovisningen innehåller ett avsnitt som beskriver koncernens sammansättning och de olika verksamheter som bedrivs i bolagen samt resultaträkningar för samtliga bolag. Hofors Förvaltningshus AB har under året fusionerats med Hoforshus AB.

För 2010 redovisar kommunkoncernen ett resultat efter skatt på -2,7 mkr.

Av respektive koncernbolags årsredovisningar framgår att man redovisar följande resultat före koncernbidrag, bokslutsdispositioner och skatt för 2010.

DTU i Hofors AB, moderbolaget	0,3 mkr
Hoforshus AB	-11,5 mkr
Hofors Elverk AB	3,5 mkr
Hoåns Kraft AB	5,6 mkr
Hofors Energi AB (40 % ägande)	4,0 mkr

Av Hofors Energi AB s årsredovisning för 2010 framgår att man föreslagit en utdelning på totalt 6,1 mkr varav 40 % kommer att tillföras Hofors kommun.

Kommentar: Vi har granskat att koncernredovisningen har upprättas enligt gällande regler och rekommendationer. Konsolideringar och elimineringar av koncerninterna poster har endast granskats översiktligt. Vi bedömer att de sammanställda resultat- och balansräkningarna visar en rättvisande helhetsbild av koncernens resultat och ställning.

15. Uppföljning av synpunkter i 2009 års bokslutsrapport

Nedan följer en kort sammanfattning över de synpunkter och förslag som framfördes i revisionsrapporterna avseende delårsrapport och årsredovisning 2009. Efter genomgång med ekonomikonterat lämnar vi våra kommentarer nedan.

<u>Notering i revisionsrapport</u>	<u>Kommentar</u>
Beskrivning bör lämnas över hur de framtida pensionskostnaderna skall hanteras.	Under 2010 har kommunen bytt pensionsförvaltare. Årsredovisning saknar beskrivning av hur de framtida pensionskostnaderna skall hanteras.
Ökade upplysningar kring investeringar.	Delvis åtgärdat i och med mer upplysningar i årsredovisningen. Bör kompletteras med beskrivning av större investeringsprojekt, utfall mot budget och eventuella överföringar till kommande år.
Aktieägartillskott har felaktigt aktiverats som anskaffningsvärde andel i dotterbolag.	Är kostnadsfört i bokslutet 2010.
Avskrivningar bör påbörjas senast månaden efter det att investeringen aktiverats.	Delvis åtgärdat, dock ingen större resultateffekt. Aktivering bör ske löpande under året i samband med färdigställandet.
Dokumentation bör ske över principen att hantera osäkra fordringar.	Är på gång att åtgärdas.

Redovisningen av likvida medel på koncernkontot bör ske enligt god redovisningssed.	Ej åtgärdat. Dock omnämns detta i årsredovisningen.
Projektredovisningen bör kompletteras med uppföljningar och slutredovisningar.	Arbete påbörjat. Dock relativt liten omfattning av projekt i dagsläget.

Hofors, dag som ovan

KPMG

Magnus Larsson
Kundansvarig

Per Wiklander
Revisor, uppdragsansvarig